

Vakfa ait öğrenci yurtlarının vergisel yükümlölükleri.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84974990-130[17-2013/04]-513
Tarih	23.05.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84974990-130[17-2013/04]-513 23/05/2014

Konu : Vakfa ait öğrenci yurtlarının vergisel yükümlölükleri.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Vakfınıza bağlı ayrı ayrı mükellefiyet tesis ettirilen iktisadi işletmelerinizin mükellefiyet kayıtlarının terkin edilerek tek bir mükellefiyet kaydının yapılıp yapılmayacağı hususunun değerlendirilerek konu hakkındaki Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

A) Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

Bilindiği üzere; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmıştır.

Aynı Kanunun 14 üncü maddesinde; "(1) Kurumlar vergisi, mükellefin veya vergi sorumlusunun beyanı üzerine tarh olunur. Beyanname, ilgili bulunduğu hesap döneminin sonuçlarını içerir.

(2) Her mükellef vergiye tâbi kazancının tamamı için bir beyanname verir. Ancak, tüzel kişiliği bulunmayan iktisadî kamu kuruluşları ile dernek ve vakıflara ait iktisadî işletmelerden her biri için, bunların bağlı olduğu kamu tüzel kişileri ile dernek ve vakıflar tarafından ayrı beyanname verilir.

(3) Kurumlar vergisi beyannamesi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

(4) Mükelleflerin şubeleri, ajansları, alım-satım büro ve mağazaları, imalâthaneleri veya kendilerine bağlı diğer işyerleri için, bunların bağımsız muhasebeleri ve ayrılmış sermayeleri olsa dahi ayrı beyanname verilmez..." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan; 03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Beyan Esası" başlıklı 14'üncü maddesinde; **(6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 12. maddesiyle değişen paragraf)** İktisadi işletmelerin ortak yönetimi veya sermayesi olsa dahi faaliyetlerinin bağımsız ve farklı olması halinde ayrı ayrı mükellefiyet tesis ettirilmesi gerekmektedir. Aynı faaliyet alanında farklı işyerlerinde faaliyette bulunulması halinde ise tek mükellefiyet tesis ettirilmesi mümkündür. Ancak, farklı yönetim, sermaye ya da organizasyonu olan işletmelerin ayrı ayrı iktisadi işletme kabul edileceği tabiidir.

...

(6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 12. maddesiyle değişen paragraf) Diğer yandan, bir vakfa ait farklı illerde özel okul işletmelerinin bulunması halinde tüm okullar için tek bir iktisadi işletme üzerinden kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilebilecektir.

(6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 12. maddesiyle değişen paragraf) Aynı faaliyet alanında farklı işyerlerinde faaliyette bulunulması nedeniyle her bir işyerinin ayrı bir iktisadi işletme kabul edilerek tesis edilen mükellefiyet kayıtları, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden itibaren terkin edilecek ve tek mükellefiyet kaydı açılacaktır." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında; "Kurumlar vergisi mükelleflerince, (dar mükellefiyete tâbi kurumlarda ticarî ve ziraî kazançlarla sınırlı olarak) cârî vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre ve cârî dönemin kurumlar vergisi oranında geçici vergi ödenir..." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre; öğrenci yurdu işletmeciliği faaliyetinize ilişkin tek mükellefiyet kaydının; talep tarihinin içinde bulunduğu hesap dönemi başı itibarıyla (kurumlar vergisinde hesap dönemi yıllık olduğundan 01 Ocak, geçici vergi hesap dönemi üç aylık olduğundan üç aylık dönemin başı) açılması ve öğrenci yurdu işletmeciliği faaliyetinizi farklı işyerlerinde yürüten tüm iktisadi işletmelerinizin vergiye tabi kazancının tamamının bu vergi numarasından tek bir kurumlar vergisi ve kurum geçici vergi beyannamesi ile beyan

edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca; öğrenci yurdu işletmeciliği ile ilgili iktisadi işletmelerinizin tek bir mükellefiyet altında faaliyetlerine devam etmesi halinde, talep tarihinin içinde bulunduğu hesap dönemi başı itibari ile mükellefiyet kaydı açılacağı için talep tarihinin içinde bulunduğu hesap dönemine ait verilecek geçici vergi beyannamesinde iktisadi işletmeler adına hesaplanan geçici vergilerin toplamının mahsup edilmesi, kurumlar vergisi beyannamesinde de iktisadi işletmeleriniz tarafından yıl içinde ödenen geçici vergilerin mahsup edilmesi mümkündür.

Öte yandan, beş yıldan fazla nakledilmemek ve kurumlar vergisi beyannamelerinde ayrı ayrı gösterilmek şartıyla iktisadi işletmelerin geçmiş yıllara ilişkin beyannamelerinde yer alan zararların, kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi mümkündür.

B) Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirme:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 172 nci maddesinde, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin defter tutmaya mecbur oldukları, 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutma bakımından iki sınıfa ayrılmış oldukları ve I inci sınıf tüccarların bilanço esasına göre; II nci sınıf tüccarların işletme hesabı esasına göre defter tutacakları, 177 nci maddesinin 5 inci bendinde, kurumlar vergisine tabi olan diğer tüzel kişilerin (bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görülmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.) I inci sınıfa dahil oldukları hüküm altına alınmış, 182 nci maddede bilanço esasında tutulacak defterler sayılmış, 220 nci maddede ise tasdiğe tabi defterlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Buna göre, farklı işyerlerinde yürütülen öğrenci yurdu işletmeciliğiniz ile ilgili iktisadi işletmelerinizin faaliyetlerine tek bir mükellefiyet altında devam edilmesi halinde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulması gereken defterlerin de bu vergi numarasından tasdik edilerek kullanılması ve aynı Kanunun belge düzeni ile ilgili hükümlerine riayet edilmesi gerektiği tabiidir.

C) Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

-17/4-c maddesinde, Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmayacağı, işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen

kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılır.) KDV 'den istisna olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Buna hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Kurumlar Vergisi Kanununun 1/1-ç, 18 ve 19/1 inci maddeleri ile 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin **(6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 12. maddesiyle değişik)** "Beyan Esası" başlıklı 14 üncü maddesinde yer alan açıklamalar da dikkate alınarak vakfınıza ait öğrenci yurdu işletmeciliği ile ilgili iktisadi işletmelerinizin KDV mükellefiyetlerinin terkin edilerek tek bir KDV mükellefiyeti tesis ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda, faaliyetlerine son verilerek mükellefiyetleri terkin edilen iktisadi işletmelere ait yüklenilen ve indirim yolu ile giderilemeyen KDV'lerinin, mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim hesaplarına alınması mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026